

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 573/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AKK Advokátska kancelária Kubínyiová s. r. o., Piaristická 9, Trenčín, proti postupom Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 12Cpr/2/2012 a Krajského súdu v Trenčíne v konaniach sp. zn. 17CoPr/7/2018 a 17CoPr/5/2023 takto

rozhodol:

1. Postupmi Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 12Cpr/2/2012 a Krajského súdu v Trenčíne v konaniach sp. zn. 17CoPr/7/2018 a 17CoPr/5/2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Okresnému súdu Trenčín v konaní sp. zn. 12Cpr/2/2012 a Krajskému súdu v Trenčíne v konaní sp. zn. 17CoPr/5/2023 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **6 000 eur**, ktoré je jej **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Okresný súd Trenčín v časti **4 000 eur** a Krajský súd v Trenčíne v časti **2 000 eur**.
4. Okresný súd Trenčín **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a tieto zaplatiť jej advokátke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupmi okresného súdu v konaní

o proti nej podanej žalobe v pracovnoprávnom spore a krajského súdu v konaniach o odvolaniach podaných v jej neprospech proti rozsudkom okresného súdu. Žiada priznať finančné zadosťučinenie 10 000 eur.

II.

2. Žalobca sa proti sťažovateľke žalobou z januára 2012 domáha zaplata 17 201,61 eur s úrokom z omeškania v sadzbe 9,25 % ročne od 21. februára 2012 do zaplata ako schodku, ku ktorému došlo pri krádeži v zlatníctve, kde pracovala sťažovateľka. Uznesenie okresného súdu o zastavení konania z augusta 2014 krajský súd zrušil uznesením z januára 2015. Okresný súd od júna 2015 do júna 2016 vykonal tri pojednávania. Po ďalších pojednávaniach v roku 2018 rozsudkom z mája 2018 žalobe v nepatrnej časti (734,98 eur) vyhovel a vo zvyšku ju zamietol.

3. V prvom ústavnou sťažnosťou namietanom konaní krajský súd na odvolanie žalobcu rozsudkom z marca 2019 rozsudok okresného súdu potvrdil, no tento rozsudok krajského súdu pre nesprávne právne posúdenie zrušil najvyšší súd uznesením z júla 2020. Krajský súd tak uznesením z augusta 2021 rozsudok okresného súdu z mája 2018 zrušil v časti, v ktorej bola zamietnutá žaloba. Po pojednávaniach v roku 2022 okresný súd rozsudkom z novembra 2022 žalobe v ďalšej nepatrnej časti (204,05 eur) vyhovel a v prevažnej časti (16 262,58 eur) ju zamietol.

4. V druhom ústavnou sťažnosťou namietanom konaní na odvolanie žalobcu krajský súd rozsudok okresného súdu rozsudkom z marca 2024 a doplnčiacim rozsudkom z apríla 2024 zmenil tak, že sťažovateľke uložil zaplatiť žalobcovi ďalších 2 593,71 eur a potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti. I tento rozsudok krajského súdu však bol na dovolanie žalobcu pre nerešpektovanie skôr v uznesení z júla 2020 vysloveného právneho názoru zrušený uznesením najvyššieho súdu z júla 2025. Právoplatne tak stále nie je rozhodnuté o tom, či má sťažovateľka žalobcovi zaplatiť 16 262,58 eur s úrokom z omeškania v sadzbe 9,25 % ročne od 21. februára 2012 do zaplata.

III.

5. Sťažovateľka uvádza, že o proti nej podanej žalobe sa koná viac ako 13 rokov. Zdôrazňuje výšku uplatnenej pohľadávky, svoje skromné majetkové a príjmové pomery a to, že žalobcom uplatnený úrok z omeškania jej možný dlh zvyšuje ročne takmer o desatinu. Okrem toho už uhradila právoplatne priznané čiastky a stále je v neistote, že jej bude uložené zaplatiť sumu, ktorá vysoko presahuje jej bežné príjmové pomery.

6. Okresný súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti opísal priebeh konania. Krajský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že ani v jednom odvolacom konaní nedošlo k prietahom, keďže rozhodol do troch, 11 a 12 mesiacov od napadnutia veci.

IV.

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s prihliadnutím

na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

8. Konanie o náhradu škody z dôvodu schodku na zamestnancovi zverených hodnotách tvorí štandardnú agendu civilných súdov. Nemožno ho hodnotiť ako nadmerne skutkovo zložitú, aj keď otázka miery zavinenia z pohľadu civilného práva môže odôvodňovať väčšiu právnu náročnosť. Vec sťažovateľky nemožno hodnotiť ako bagateľnú, keďže stále sa koná o tom, či žalobcovi zaplatí pomerne vysokú čiastku 16 262,58 eur s úrokom z omeškania.

9. K tomu, že spor o túto čiastku nie je stále rozhodnutý, došlo v dôsledku postupov a rozhodnutí okresného a krajského súdu. Okresný súd prvé pojednávanie vykonal až po troch rokoch od začatia konania, keďže predtým nesprávne konanie zastavil. Hoci si konanie nevyžiadalo rozsiahle dokazovanie, vo veci prvýkrát rozhodol po viac ako šiestich rokoch od podania žaloby. Krajský súd o odvolaní žalobcu síce rozhodol v prijateľnej dobe, no pre zrušenie jeho rozhodnutia najvyšším súdom sa vec okresnému súdu vrátila až po uplynutí viac ako troch rokov od predloženia odvolania. Hoci následne bol postup okresného súdu relatívne prijateľný, keďže vo veci znova rozhodol v dobe niečo viac ako roka, k ďalšiemu predĺženiu konania došlo znova pre zrušenie rozhodnutia krajského súdu v konaní o dovolaní. Krajský súd tak po druhom zrušujúcom rozhodnutí z júla 2025 bude už štvrtýkrát rozhodovať o odvolaní proti dvom rozsudkom okresného súdu, a to z dôvodu, že nerešpektoval skorší právny názor najvyššieho súdu.

10. Doterajší procesný postup okresného súdu bol sprevádzaný jeho nečinnosťou a nesústredným postupom, ktorý sa prejavil v zrušení jeho prvého rozsudku. Postup krajského súdu bol nesústredný, keďže obe jeho rozhodnutia boli zrušené najvyšším súdom. Oba sudy tak zapríčinili, že konanie o proti sťažovateľke podanej žalobe v jej prevažnej časti trvá už viac ako 13 rokov. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovené, že postupom oboch súdov bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na to, že krajský súd bude musieť znova rozhodnúť o odvolaní a pre rozhodnutie o všetkých nárokoch strán sa bude vyžadovať aj postup okresného súdu, bolo obom súdom prikázané, aby vo veci konali bez zbytočných prieťahov.

11. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku a fázu konania, správanie sťažovateľky, význam rozhodnutia pre sťažovateľky bolo sťažovateľke podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 6 000 eur, z ktoré časť 4 000 eur zaplatí okresný súd a časť 2 000 eur krajský súd, a to podľa miery ich príspevia k celkovej dĺžke konania. Nebol dôvod priznať vyššie finančné zadosťučinenie.

12. Zistené porušenie základného práva sťažovateľky odôvodňuje, aby jej okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov plne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátkou. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie

a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti – 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokátka sťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 949,17 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu